

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 40.

Anden Session.

20de Møde.

Onsdagen den 6te November.

(Fortsat).

Solberg (fortsat): Da jeg nu engang har reist mig og har Ordet, skulde jeg udtale, at jeg ganske deler den Anskuelse, som er udtalt af den ærede 2den Landstthingsmand for 2den Kreds (Thalbieter). Jeg har nemlig tænkt mig, at det meget godt kunde skee, at, naar nu Formanden og Boldgiftsmændene skulde bedømme, hvad en Sagt var værd, at de da søgte Dplysning om, hvad der under lignende Forhold paa andre Steder var givet i Forpagtning af saadan Sagt, og jeg kan ikke være ganske enig med den 1ste Landstthingsmand for 3die Kreds (Kierkegaard) i, at det skulde være forbundet med Uansælgeligheder at faae saadanne Dplysninger. Det er ganske almindeligt, baade i Kjøbstæderne og i Landsbyerne, at man bortforpagter saadan Sagt. Jeg maa endvidere bemærke, at, naar det er yttret fra flere Sider, at der kan tænkes forskjellige Manoevrer og Kunstgreb, hvorved man kan faae Værdien opffruet, og hvorved man dernæst kan søge at bedrage Formanden og Boldgiftsmændene og bringe dem paa Afveie, da skulde jeg meget beklage, om Regjeringen maatte være saa uheldig i Valget af Formand, og Sogneforstandersfaberne saa uheldige i Valget af Boldgiftsmænd, at de ikke skulde kunne gjennemffue noget Saadant, og, naar de havde gjennemffuet Saadant, naar de havde indseet, at her var brugt Manoevrer, Kunstgreb og deslige, saa vil jeg sige reent ud, at de ganske svigtede deres Pligt, dersom de vilde gaae den Veie, som der er henvisst til af Majoriteten. Thi vi have kun givet en Anviisning, vi have ikke sagt, at det skal følges, men kun, at det passende kan følges, og dersom man vilde følge den i saa-

danne Tilfælde, da vilde jeg reent ud sige, at man svigtede sin Pligt.

Kierkegaard: Allerede da jeg forrige Gang yttrede mig, var det egentligen kun min Hensigt, ganske kort at antyde, hvorledes jeg sluttede mig til, hvad den høitærede Indenrigsminister den Gang havde sagt om Sagen. Og nu, efterat den høitærede Minister igjen har havt Ordet og, navnlig og bestemt med Hensyn til, hvad der i Motiverne er berørt, samt derhos, som mig synes, tilfredsstillende har besvaret det Spørgsmaal, som den ærede Ordfører behagede at henvende til en Deel af Thingets Medlemmer, og navnlig og directe til mig, saa skal jeg, baade af den Grund, at jeg anseer Svaret for tilstrækkeligt, og tillige af den anden Grund, at, naar jeg nu har havt Ordet, saa kan jeg ikke oftere faae Ordet, indskrænke mig til denne Erklæring. Thi jeg føler det altfor vel, at, om jeg endogsaa kunde faae Ordet ligesaa ofte som den ærede Ordfører, saa vilde jeg dog, paa Grund af hans store Overlegenhed, neppe kunne gavne Sagen paa anden Maade, end paa den, som jeg al ligevel har besluttet at bruge, den nemlig ved min Stemme.

Orsted: Det er vistnok ogsaa ubilligt, at den Grundteier, som ikke ønsker Sagtretten afløst, desuagtet skal være pligtig til at lade den afløse. Men det er en Ubillighed, som ligger i Udfastet. At han skulde udrede Sagens Værdi med en samlet Sum, vilde iøvrigt ikke være byrdefuldt, naar en vis Tidsfrist blev fastsat; thi, naar vi antage, at Sagtretten i Almindelighed vilde blive afløst med 1 Mk. eller 16 $\frac{1}{2}$ pr. Tønde Hartkorn, som vil give en Capital af 25 Mk. eller 4 Rbd. 1 Mk., vil ikke nogen Hartkornbesidder være ude af Stand til at tilveiebringe dette inden en kort Tid. Iøvrigt forekommer det mig urigtigt, at